

Маріупольський державний університет

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОДПП 1.2.2 ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Освітньо-професійна програма «**Менеджмент**»

спеціальність 073 «**Менеджмент**» ОС «**Бакалавр**»

факультет **економіко-правовий**

м. Маріуполь – 2020-21 рік

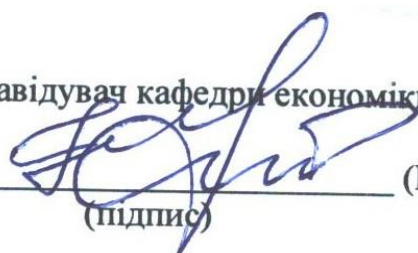
Робоча програма Економічна теорія
для студентів ОПП «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» ОС «Бакалавр»

Розробники: Омельченко Г.П., доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин

Протокол від «28» серпня 2019 року, № 1

Завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин

_____ (Ю.І. Чентуков)
(підпис)

© МДУ, 2020 рік

© Омельченко Г.П., 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		(очна) денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Нормативна ОДПП 1.2.2	
Модулів – 2	ОПП <i>Менеджмент</i> Спеціальність <i>073 «Менеджмент»</i>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>реферативна робота</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		1-й та 2-й	1-й та 2-й
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: 4 аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: <i>Бакалавр</i>	1-й семестр	
		Лекції	
		год. 16	6 год.
		Практичні, семінарські	
		год. 14	6 год.
		Самостійна робота	
		год. 59	77 год.
		Індивідуальні завдання: год. 1	
		Вид контролю: -	
		2-й семестр	
		Лекції	
		год. 16	6 год.
		Практичні, семінарські	
		год. 14	6 год.
Самостійна робота			
год. 59	77 год.		
Індивідуальні завдання: год. 1			
Вид контролю: екзамен			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 60/120 (33%:67%)

для заочної форми здобуття вищої освіти – 24/156 (13% : 87%)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є набуття майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

Завданням дисципліни є набуття належних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки, розуміння особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури; набуття навичок аналізу агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем, а також можливостей держави коригувати цей розвиток відповідно до цілей та пріоритетів економічної політики.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Навчальна дисципліна «Економічна теорія» спрямована на опанування наступних компетентностей:

Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і категорій менеджменту.

Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах управлінської діяльності, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації, вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.

Уміння ініціювати та формулювати на практиці нові управлінські ідеї, обґрунтовувати мету і завдання, необхідні ресурси для їх реалізації.

Уміння використовувати проектний підхід до управління: формулювати мету, завдання, обґрунтовувати ресурсне забезпечення проекту, обмеження по ризикам.

Глибокі знання щодо створення організації, прогнозування та планування цілей її діяльності, формування систем контролю діяльності організації та мотивації персоналу.

Здатність до аналізу і синтезу соціально значущих управлінських проблем і процесів, використовувати історичний досвід у вирішенні актуальних завдань розвитку організації.

Уміння критично оцінювати явища, ситуації спираючись на отриманні знання.

Дисципліна використовується для формування наступних програмних результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра за спеціальністю 073 «Менеджмент» (ОПП «Менеджмент») у Маріупольському державному університеті:

- Ґрунтовні знання про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку, історичний розвиток господарств та економічної думки країн Європейської цивілізації, розуміння генезису та закономірностей функціонування економічних систем та систем управління.

- Знання закономірностей та тенденцій розвитку національної, регіональної та глобальної економіки, інтеграційних процесів, особливостей їх впливу на економічну діяльність підприємства, у тому числі міжнародну.

- Знання щодо організації документообігу організацій і установ готельно-ресторанного бізнесу, туристичної індустрії, муніципального управління.

Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- категоріальний апарат та методологію дослідження;
- діалектичні методи економічного аналізу при дослідженні елементів ринкового механізму;
- економічні закони та їх застосування;
- теоретичні концепції розвитку економічних процесів і явищ;
- вплив зовнішніх факторів на економічні процеси, тенденції розвитку світової економіки.

вміти:

- оцінювати особливості розвитку та становлення економічних відносин між людьми у процесі господарської діяльності;

- аналізувати взаємодію економічних суб'єктів у процесі створення матеріальних благ при обмежених ресурсах;
- обґрунтовувати можливості застосування теоретичних моделей економічного розвитку в практичній діяльності;
- аналізувати проблеми, пов'язані з розвитком грошово-кредитних відносин, фіскальної політики та державного регулювання в умовах ринкової економіки.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи соціально-економічного розвитку

- Тема 1. Предмет і метод економічної теорії
- Тема 2. Економічна система суспільства
- Тема 3. Виробництво, його сутність та роль у житті суспільства
- Тема 4. Теорія товару і грошей

Змістовий модуль 2. Основи теорії ринкової економіки

- Тема 5. Теоретичні основи ринкової економіки та її основні елементи
- Тема 6. Підприємство та підприємництво в ринковій економіці
- Тема 7. Капітал підприємства, його кругообіг та обіг
- Тема 8. Капітал сфери обігу
- Тема 9. Ринкові відносини в аграрному секторі
- Тема 10. Доходи населення, їх формування та розподіл
- Тема 11. Держава та її економічні функції
- Тема 12. Світове господарство і міжнародні економічні відносини
- Тема 13. Економічні аспекти глобальних проблем

Змістовий модуль 3. Теоретичні проблеми макроекономіки

- Тема 14. Предмет, метод та функції макроекономіки
- Тема 15. Макроекономічні показники в системі національних рахунків
- Тема 16. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції
- Тема 17. Споживання, заощадження та інвестиції
- Тема 18. Класична модель макроекономічної рівноваги
- Тема 19. Рівновага національного ринку у моделі IS-LM
- Тема 20. Фіскальна політика держави
- Тема 21. Монетарна політика
- Тема 22. Циклічні коливання та економічне зростання
- Тема 23. Інфляція та антиінфляційна політика
- Тема 24. Безробіття та політика зайнятості
- Тема 25. Макроекономічна політика у відкритій економіці

Змістовий модуль 4. Теоретичні проблеми мікроекономіки

- Тема 26. Корисність економічного блага. Економічний вибір
- Тема 27. Аналіз поведінки споживача
- Тема 28. Попит та пропозиція
- Тема 29. Теорія еластичності
- Тема 30. Теорія граничних продуктів та мікроекономічна модель фірми
- Тема 31. Витрати виробництва
- Тема 32. Ринок досконалої конкуренції
- Тема 33. Монопольний ринок
- Тема 34. Ринок монополістичної конкуренції
- Тема 35. Олігополістична структура ринку
- Тема 36. Похідний попит
- Тема 37. Ринок праці
- Тема 38. Ринок капіталу
- Тема 39. Економічна ефективність та добробут
- Тема 40. Держава в мікроекономічній теорії: зовнішні ефекти та суспільні блага

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	го		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I СЕМЕСТР												
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальні основи соціально-економічного розвитку												
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	8	1	1			6						
Тема 2. Економічна система суспільства	8	1	1			6						
Тема 3. Виробництво, його сутність та роль у житті суспільства	9	2	1			6						
Тема 4. Теорія товару і грошей	10	2	2			6						
Разом за змістовим модулем 1	35	6	5			24						
Змістовий модуль 2. Основи теорії ринкової економіки												
Тема 5. Теоретичні основи ринкової економіки та її основні елементи	6	1	1			4						
Тема 6. Підприємство та підприємництво в ринковій економіці	6	1	1			4						
Тема 7. Капітал підприємства, його кругообіг та обіг	7	2	1			4						
Тема 8. Капітал сфери обігу	6	1	1			4						
Тема 9. Ринкові відносини в аграрному секторі	6	1	1			4						
Тема 10. Доходи населення, їх формування та розподіл	6	1	1			4						
Тема 11. Держава та її економічні функції	6	1	1			4						
Тема 12. Світове господарство і міжнародні економічні відносини	6	1	1			4						
Тема 13. Економічні аспекти глобальних	5	1	1			3						

проблем												
Разом за змістовим модулем 2	54	10	9			35						
Усього годин	89	16	14			59	89	6	6			77
Модуль 2												
ІНДЗ	1		-	-	1	-	1		-	-	1	
Усього годин за I семестр	90	16	14	-	1	59	90	6	6		1	77
II СЕМЕСТР												
Модуль 1												
Змістовий модуль 3. Теоретичні проблеми макроекономіки												
Тема 14. Предмет, метод та функції макроекономіки	2					2						
Тема 15. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	4	1	1			2						
Тема 16. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції	6	1				5						
Тема 17. Споживання, заощадження та інвестиції	4	1	1			2						
Тема 18. Класична модель макроекономічної рівноваги	5					5						
Тема 19. Рівновага національного ринку у моделі IS-LM	3	1				2						
Тема 20. Фіскальна політика держави	3		1			2						
Тема 21. Монетарна політика	3	1	1			1						
Тема 22. Циклічні коливання та економічне зростання	3	1	1			1						
Тема 23. Інфляція та антиінфляційна політика	3	1	1			1						
Тема 24. Безробіття та політика зайнятості	3	1	1			1						
Тема 25. Макроекономічна політика у відкритій економіці	2					2						
Разом за змістовим модулем 3	41	8	7			26						
Змістовий модуль 4. Теоретичні проблеми мікроекономіки												
Тема 26. Корисність економічного блага. Економічний вибір	4	1	1			2						
Тема 27. Аналіз поведінки споживача	4		1			3						

Тема 28. Попит та пропозиція	5	1	1			3						
Тема 29. Теорія еластичності	4	1	1			2						
Тема 30. Теорія граничних продуктів та мікроекономічна модель фірми	5					5						
Тема 31. Витрати виробництва	4	1	1			2						
Тема 32. Ринок досконалої конкуренції	4	1	1			2						
Тема 33. Монопольний ринок	2					2						
Тема 34. Ринок монополістичної конкуренції	2					2						
Тема 35. Олігополістична структура ринку	2					2						
Тема 36. Похідний попит	2					2						
Тема 37. Ринок праці	3	1	1			1						
Тема 38. Ринок капіталу	2	1				1						
Тема 39. Економічна ефективність та добробут	3	1				2						
Тема 40. Держава в мікроекономічній теорії: зовнішні ефекти та суспільні блага	2					2						
Разом за змістовим модулем 4	48	8	7			33						
Усього годин	89	16	14			59	89	6	6			77
Модуль 2												
ІНДЗ	1		-	-	1	-	1		-	-	1	
Усього годин за II семестр	90	16	14	-	1	59	90	6	6		1	77
Усього годин за курс	180	32	28	-	2	118	180	12	12		2	154

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
I Семестр		
1.	Предмет і метод економічної теорії	1
2.	Економічна система суспільства	1
3.	Виробництво, його сутність та роль у житті суспільства	1
4.	Теорія товару і грошей	1
5.	Теоретичні основи ринкової економіки та її основні елементи	1
6.	Підприємство та підприємництво в ринковій економіці	2
7.	Капітал підприємства, його кругообіг та обіг	1
8.	Капітал сфери обігу	1
9.	Ринкові відносини в аграрному секторі	1

10.	Доходи населення, їх формування та розподіл	1
11.	Держава та її економічні функції	1
12.	Світове господарство і міжнародні економічні відносини	1
13.	Економічні аспекти глобальних проблем	1
	Разом	14
II Семестр		
14.	Предмет, метод та функції макроекономіки	
15.	Макроекономічні показники в системі національних рахунків	1
16.	Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції	
17.	Споживання, заощадження та інвестиції	1
18.	Класична модель макроекономічної рівноваги	
19.	Рівновага національного ринку у моделі IS-LM	
20.	Фіскальна політика держави	1
21.	Монетарна політика	1
22.	Циклічні коливання та економічне зростання	1
23.	Інфляція та антиінфляційна політика	1
24.	Безробіття та політика зайнятості	1
25.	Макроекономічна політика у відкритій економіці	
26.	Корисність економічного блага. Економічний вибір	1
27.	Аналіз поведінки споживача	1
28.	Попит та пропозиція	1
29.	Теорія еластичності	1
30.	Теорія граничних продуктів та мікроекономічна модель фірми	
31.	Витрати виробництва	1
32.	Ринок досконалої конкуренції	1
33.	Монопольний ринок	
34.	Ринок монополістичної конкуренції	
35.	Олігополістична структура ринку	
36.	Похідний попит	
37.	Ринок праці	
38.	Ринок капіталу	
39.	Економічна ефективність та добробут	
40.	Держава в мікроекономічній теорії: зовнішні ефекти та суспільні блага	
	Разом	14
	Всього	28

6. Теми практичних занять

7. Теми лабораторних занять

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
I Семестр		
1.	Предмет і метод економічної теорії	6
2.	Економічна система суспільства	6
3.	Виробництво, його сутність та роль у житті суспільства	6
4.	Теорія товару і грошей	6
5.	Теоретичні основи ринкової економіки та її основні елементи	4
6.	Підприємство та підприємництво в ринковій економіці	4
7.	Капітал підприємства, його кругообіг та обіг	4
8.	Капітал сфери обігу	4
9.	Ринкові відносини в аграрному секторі	4
10.	Доходи населення, їх формування та розподіл	4

11.	Держава та її економічні функції	4
12.	Світове господарство і міжнародні економічні відносини	4
13.	Економічні аспекти глобальних проблем	3
	Разом	59
II Семестр		
14.	Предмет, метод та функції макроекономіки	2
15.	Макроекономічні показники в системі національних рахунків	2
16.	Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції	5
17.	Споживання, заощадження та інвестиції	2
18.	Класична модель макроекономічної рівноваги	5
19.	Рівновага національного ринку у моделі IS-LM	2
20.	Фіскальна політика держави	2
21.	Монетарна політика	1
22.	Циклічні коливання та економічне зростання	1
23.	Інфляція та антиінфляційна політика	1
24.	Безробіття та політика зайнятості	1
25.	Макроекономічна політика у відкритій економіці	2
26.	Корисність економічного блага. Економічний вибір	2
27.	Аналіз поведінки споживача	3
28.	Попит та пропозиція	3
29.	Теорія еластичності	2
30.	Теорія граничних продуктів та мікроекономічна модель фірми	5
31.	Витрати виробництва	2
32.	Ринок досконалої конкуренції	2
33.	Монопольний ринок	2
34.	Ринок монополістичної конкуренції	2
35.	Олігополістична структура ринку	2
36.	Похідний попит	2
37.	Ринок праці	1
38.	Ринок капіталу	1
39.	Економічна ефективність та добробут	2
40.	Держава в мікроекономічній теорії: зовнішні ефекти та суспільні блага	2
	Разом	59
	Всього	118

9. Індивідуальні завдання

ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ:

Підготуйте до презентації на семінарському занятті реферат за однією з наведених нижче тем

I семестр

1. Економічна теорія як наука: виникнення і етапи розвитку.
2. Загальні методи пізнання: диференціація підходів.
3. Проблеми предмета економічної теорії в працях українських економістів.
4. Шляхи забезпечення умов для безперервного розвитку потреб.
5. Основні напрями більш повного використання виробничого потенціалу України
6. Роль економічних суперечностей у соціально-економічному розвитку країни та способи їх розв'язання.
7. Цивілізаційний підхід до періодизації суспільного розвитку: сутність, особливості, характеристика.
8. Організаційно-економічні відносини та їх місце в економічних відносинах.

9. Базисні та надбудовні елементи у структурі господарського механізму, їх роль та взаємодія.
10. Власність у системі виробничих відносин.
11. Властивості приватизації в Україні.
12. Політика приватизації в розвинутих країнах та її наслідки.
13. Основні властивості товару та їх співвідношення.
14. Суб'єкти товарних відносин та їх еволюція.
15. Розвиток товарного виробництва в Україні в сучасних умовах.
16. Проблеми стабільності грошової одиниці.
17. Грошові реформи в Україні в 90-х рр.. ХХ ст.
18. Грошові агрегати в різних країнах: сутність, функціональне призначення та рівень ліквідності.
19. Механізм формування рівноважної ціни.
20. Роль антимонопольного законодавства України в забезпеченні добросовісної конкуренції.
21. Різноманітність моделей ринкової організації економіки і властивості їх функціонування.
22. Роль ринку споживчих благ у задоволенні потреб населення.
23. Особливості попиту на чинники виробництва.
24. Вплив ринків чинників виробництва на розвиток суспільного виробництва.
25. Формування ринку землі в Україні.
26. Проблеми формування ринкової інфраструктури в Україні.
27. Ринок цінних паперів: його сутність і значення.
28. Види і механізм функціонування товарних бірж.
29. Роль підприємця в максимізації прибутку підприємства.
30. Корпорації як основна форма організації підприємства в сучасних умовах.
31. Роль амортизації у відтворенні основного капіталу підприємства.
32. Еволюція форм і систем заробітної плати.
33. Мінімальна заробітна плата та її динаміка в Україні.
34. Розвиток колективних систем оплати праці. Характер аграрних перетворень у постсоціалістичній Україні.
35. Напрями розвитку орендних відносин в Україні.
36. Стратегія використання земельних угідь України.
37. Роль особистих селянських господарств в аграрній економіці України.
38. Основні етапи розвитку світового господарства.
39. Місце і роль ТНК у світовому господарстві.
40. Проблеми і перспективи участі України у світових інтеграційних процесах
41. Основні складові і напрями державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
42. Еволюція та сучасні форми світових фінансових центрів.
43. Передумови інтеграції України в міжнародний обмін трудовими ресурсами.
44. Сутність та головні етапи економічної глобалізації.
45. Основні напрями міжнародного економічного співробітництва в галузі екології.
46. Україна в контексті глобальних проблем видобутку та споживання природних ресурсів.

II семестр

1. Основні недоліки ринкового саморегулювання та напрями їх подолання в економічній системі.
2. Економічна система суспільства.
3. Еволюція економічних функцій держави.
4. Суспільний поділ праці: сутність і структура. Еволюція економічних функцій держави.
5. Види і роль кредиту в розвитку підприємницького бізнесу.
6. Основні тенденції у розвитку банківської системи на сучасному етапі.
7. Функції розподільних відносин у процесі економічного відтворення.
8. Структура доходів населення в Україні та напрями її зміни.
9. Особливості перерозподілу національного доходу в Україні.

10. Необхідність формування сучасної системи соціального захисту в Україні.
11. Діалектика взаємозв'язку між економічним зростанням і економічною кризою.
12. Проблеми формування оптимальної норми нагромадження в Україні
13. Інфляція в Україні та антиінфляційна політика.
14. Економічні витрати: суть і структура.
15. Прибуток – головний показник успіху господарської діяльності підприємства.
16. Шляхи підвищення норми прибутку.
17. Зайнятість робочої сили у системі суспільного відтворення.
18. Приховане безробіття в Україні: сутність і соціальні наслідки.
19. Шляхи формування раціональної і ефективної зайнятості в Україні.
20. Сутність і методи фінансової політики держави.
21. Роль державного бюджету в регулюванні суспільного відтворення.
22. Історична роль первісного нагромадження капіталу.
23. Концентрація та централізація капіталу як об'єктивна умова виникнення монополій та олігополій.
24. Максимізація прибутку монополією та проблеми її ефективності.
25. Недосконала конкуренція: сутність і причини існування.
26. Роль держави у змішаній економіці.
27. Профспілки і ринок праці.
28. Сімейні доходи та їх формування в умовах ринкової економіки
29. Проблеми розвитку сімейного підприємства.
30. Двоїста роль домогосподарств та їх місце в економіці.
31. Еволюція форм власності як основа формування соціально орієнтованої економічної системи України.

10. Методи навчання

Формами організації навчання при вивченні курсу являються: лекції, семінарські заняття, самостійна та індивідуальна робота студентів. Самостійна робота студентів, що навчаються за різними формами, грає важливу роль в процесі підготовки і включає регулярну підготовку, виконання самостійних робіт, вивчення періодичної літератури, роботу з першоджерелами, написання рефератів, курсової роботи.

11. Критерії оцінювання

Методи контролю

Поточний контроль – теоретичні співбесіди, рішення практичних та тестових завдань, аналіз проблемних ситуацій, написання та захист реферативних робіт.

Підсумковий контроль проводиться у формах: диференційного заліку (захист курсової роботи), семестрового підсумкового модульного контролю (заліку) та екзамену.

Під час контролю систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюється: розуміння та запам'ятовування програмного матеріалу; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; уміння самостійно опрацювати навчальну та наукову літературу; уміння усно чи письмово подавати певний матеріал за темою семінарського заняття; результати експрес-контролю.

Під час контролю виконання завдань для самостійного опрацювання оцінюють: самостійне опрацювання тем у цілому та окремих питань; написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів з курсу.

Отримати максимальну кількість балів за кожний блок студент має можливість під час захисту кожного блоку. Якщо студент без поважної причини захищає блок самостійних робіт пізніше зазначеного терміна – максимальна кількість балів знижується (в залежності від затримки) на 1-3 бали.

Об'єктами контролю знань студентів є:

- Систематичність і активність роботи на практичних заняттях. Оцінюються рівень знань, продемонстрований у відповідях з основних питань теми, правильність і активність при виконанні практичних завдань; регулярні відвідини занять (40 балів).

- Самостійна робота студента. Написання рефератів, огляд нової літератури (10 балів).
- Іспит (50 балів).

Виконання всіх завдань поточного контролю оцінюється від 0 до 50 балів.

Підсумковий контроль (іспит) оцінюється від 0 до 50 балів і проводиться у формі відповіді на теоретичні питання, сформовані за варіантами і затверджені кафедрою.

Критерії оцінювання:

- кожне теоретичне питання (правильна і повна відповідь - 15 балів, неточна відповідь - 11 балів, неточна і неповна відповідь - 5 балів; неправильна відповідь - 0 балів), кожне завдання екзаменаційного білета оцінюється окремо. Загальна оцінка дорівнює середній арифметичній із суми оцінок кожного завдання. Якщо одна з оцінок «незадовільно», то загальна оцінка не може бути вищою за «задовільно».
- додаткове питання (правильна відповідь - 5 балів, неправильне - 0 балів).

12. Засоби оцінювання

Поточне опитування, оцінка за виконане індивідуальне дослідницьке завдання, екзамен

Перелік питань, які виносяться на екзамен:

1. Предмет економічної теорії: концептуальні підходи.
2. Зародження та основні етапи розвитку економічної теорії.
3. Сучасні економічні теорії: загальна характеристика.
4. Методологія економічних досліджень.
5. Економічні категорії та закони, їх класифікація.
6. Економічні потреби, їх сутність і класифікація. Закон зростання потреб.
7. Основні фактори (ресурси) виробництва, їх характеристика.
8. Крива виробничих можливостей. Закон зростання альтернативних витрат.
9. Економічна система: її сутність і структурні елементи.
10. Відносини та форми власності в трансформаційній економіці України.
11. Форми організації суспільного виробництва.
12. Товарне виробництво: суть, умови виникнення, основні ознаки, види.
13. Товар та його властивості. Вартість (цінність) товару: альтернативні теорії.
14. Гроші: їх суті, та функції. Закон грошового обігу.
15. Об'єктивні умови формування і розвитку ринку.
16. Сутність ринку, його структура та критерії розмежування.
17. Особливості становлення ринкових відносин в Україні.
18. Механізм саморегулювання ринкової економіки.
19. Попит. Закон попиту. Детермінанти попиту.
20. Пропозиція та чинники, що на неї впливають. Закон пропозиції.
21. Види цінової еластичності попиту, їх практичне значення та графічне вираження.
22. Діалектична взаємодія попиту і пропозиції. Ціна ринкової рівноваги.
23. Конкуренція та її роль у функціонуванні ринкової економіки.
24. Закон конкуренції: економічна основа та механізм.
25. Монополія та конкуренція. Антимонопольний закон України.
26. Інфраструктура ринку: основні риси та елементи.
27. Фондова біржа: зміст, види, функції.
28. Біржа праці: суть та функції. Служба зайнятості в Україні.
29. Мікроекономічний рівень господарювання та його основні суб'єкти.
30. Підприємство як суб'єкт ринкової економіки: зміст, види та основні ознаки.
31. Капітал як матеріальна основа підприємницької діяльності. Кругообіг і оборот капіталу.
32. Фізичне і моральне зношення основного капіталу. Амортизація.
33. Підприємництво: зміст, риси, об'єкти та суб'єкти.
34. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності в Україні.
35. Організаційні форми сучасного підприємства.
36. Капітал і праця. Трудові відносини у сучасній економічній системі.
37. Вартість робочої сили: дискусійні аспекти.

38. Заробітна плата: зміст, форми, системи.
39. Номінальна та реальна заробітна плата: її динаміка.
40. Втрати виробництва: підходи до їх визначення.
41. Граничні витрати. Закон спадної віддачі.
42. Собівартість продукції: структура, види і функції.
43. Доходи і прибуток фірми: зміст, види.
44. Ринкова ціна: зміст, структура, функції. Чинники, що впливають на ціну.
45. Види цін, їх класифікація в ринковій! економіці.
46. Акціонерне товариство (корпорація): сутність, види.
47. Акціонерний капітал. Прибуток корпорації та його розподіл.
48. Акції та облігації, їх ролі, у функціонуванні корпорацій. Курс акцій. Дивіденд.
49. Проблеми та шляхи формування акціонерних товариств в Україні.
50. Аграрні відносини та власність у сільському господарстві.
51. Економічна природа земельної ренти. Форми ренти. Ціна землі.
52. Диференційна рента: причини виникнення і механізм утворення.
53. Проведення земельної реформи в Україні: її результати.
54. Макроекономічні проблеми в сучасній макроекономічній теорії.
55. Відтворювальна модель кругообігу за потоками доходів і витрат.
56. Валовий внутрішній продукт (ВВП): його суть і відтворювальна структура.
57. Методи розрахунку валового внутрішнього продукту (ВВП). Номінальний і реальний ВВП.
58. Економічне зростання: основні чинники, типи, показники.
59. Причини циклічного розвитку економіки. Фази класичного ділового циклу.
60. Теорія циклів М. Кондратьєва та її значення.
61. Ринок праці як регулятор зайнятості. Неповна зайнятість.
62. Проблеми зайнятості та відтворення робочої сили в Україні.
63. Безробіття: причини виникнення та види, соціально-економічні наслідки. Закон Оукена. Необхідність, основні методи та напрями державного регулювання економіки.
64. Фінанси: сутність, структура, функції. Фінансова система України.
65. Державний бюджет: структура доходів і видатків. Бюджетна політика уряду України.
66. Держбюджетний дефіцит і державний борг. Причини виникнення і джерела покриття.
67. Види податків. Крива Л. Лаффера та визначення межі оподаткування.
68. Теорія монетаризму та засоби проведення монетарної політики в Україні.
69. Джерела, форми та види кредиту. Кредитна система України.
70. Банківська система: зміст, рівні, функції.
71. Проблеми та особливості формування банківської системи і! України.
72. Інфляція: зміст і причини виникнення. Динаміка інфляційної о процесу в Україні.
73. Соціально-економічні наслідки інфляції. Крива Філіпса.
74. Сукупні доходи населення, їх види та джерела формування. Рівень життя і його показники.
75. Нерівність доходів і проблема бідності. Крива Лоренца.
76. Соціальна політика держави. Соціальні гарантії.
77. Система соціального захисту населення: її складові.
78. Глобалізація як тенденція соціально-економічного розвитку.
79. Світове і господарство: зміст, об'єктивні передумови виникнення та етапи розвитку.
80. Міжнародний поділ праці та спеціалізація. Теорія порівняльних переваг.
81. Передумови та фактори входження економіки України у світове господарство.
82. Міжнародна торгівля: її види і структура.
83. Міжнародна міграція трудових ресурсів.
84. Вивіз капіталу та міжнародна інвестиційна діяльність.
85. Міжнародна валютно-фінансова система: етапи її розвитку.
86. Причини виникнення та суть глобальних проблем сучасності.
87. Екологічна криза та форми її прояву
88. Міжнародне співробітництво в розв'язанні глобальних проблем.
89. Показники рівня економічного розвитку країни.

90. Стан і перспективи розвитку економіки України.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

I семестр

Поточне тестування та самостійна робота													Сума
Модуль 1											Модуль 2		
Змістовий модуль №1			КР №1	Змістовий модуль № 2								КР №2	ІНДЗ
T1-T2	T3	T4	T1-T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12-T13	T5-T13	Реферативне дослідження
1	1	1	5	1	1	1	1	1	1	1	1	5	2

T1, T2 ... T13 – теми змістових модулів.

КР – контрольна робота.

Екзамен (підсумковий контроль у II семестрі)

Поточне тестування та самостійна робота													Екзамен	Сума
Модуль 1											Модуль 2			
Змістовий модуль № 3					КР №3	Змістовий модуль № 4						КР №4	ІНДЗ	
T14-T15	T16-T18	T19-T20	T21-T22	T23-T25	T11-T25	T26-T27	T28-T30	T31	T32-T33	T34-T37	T38-T40	T26-T40	Реферати вне дослідження	
1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	1	5	9	

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

КР – контрольна робота.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Виконання практичних завдань передбачає використання персонального комп'ютеру з доступом до мережі Інтернет та програмою MS Excel.

15. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Базилевич В.Д. Макроекономіка : підручник / за ред. В.Д. Базилевича, К.С. Базилевич, Л.О. Баластрик. - К. : Атіка, 2009. - 368 с.
2. Бревнов А.А Основы экономической теории: [Учебное пособие. Издание второе]. / А.А. Бревнов – Х.: ООО «Одиссей», 2006. – 512 с.
3. Калінченко О.В. Мікроекономіка : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Калінченко, Л.М. Березіна. - К.: Центр учб. л-ри, 2008. - 472 с.
4. Косік А.Ф. Мікроекономіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.Ф. Косік, Г.Є. Гронтковська. - 2-ге вид., перероб. і допов. - К.: Центр учб. л-ри, 2008. -436 с.
5. Костюк В.С. Економічна теорія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.С. Костюк, А.М. Андрющенко, І.П. Борейко. - К. : Центр учб. л-ри, 2009. -282 с.
6. Лагутін В.Д. Бюджетна та монетарна політика: координація в трансформаційній економіці / В.Д. Лагутін. - К. : КНТЕУ, 2007. - 247 с.
7. Мазаракі А.А. Торговля. Деньги. Менталитет / А.А. Мазараки. - К.: Книга, 2006. - 631 с.
8. Макроекономіка та макроекономічна політика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.Ф. Мельник, Т.Л. Желюк, О.В. Дугопольський, О.В. Панухник. - К. : Знання, 2008. - 699 с.
9. Никифоров А.А. Макроекономіка: научные школы, концепции, экономическая политика: учеб. пособие / А.А. Никифоров, О.Н. Антипина, Н.А. Миклашевская. - М.: Дело и Сервис, 2008. - 543 с.
10. Економічна теорія. Політекономія : підручник / [за ред. В.Д. Базилевича] / В.Д. Базилевич, В.М. Попов, К.С. Базилевич, Н.І. Гражевська. - 7-ме вид., стер. - К. : Знання-Прес, 2008. -719 с.
11. Ястремський О., Гриценко О. Основи мікроекономіки. [Вид. друге, перероб. і допов.; з модельно-комп'ютерним додатком на лазерному диску]. - К.: Знання. - Прес, 2007. - 578 с.

Допоміжні

1. Антимонопольна діяльність : підручник /за ред. В.Д. Лагутіна - К. : КНТЕУ, 2005. - 580 с.
2. Бажал Ю. Эволюционная парадигма экономики переходного периода / Ю.Бажал // Экономика Украины. –1993. -№8.-С.3-11.
3. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Внешнеэкономические связи: Учебное пособие. / И.Т. Балабанов, А.И. Балабанов – М.: Финансы и статистика, 2000. – 512 с.
4. Баликоев В. Общая экономическая теория. Учебное пособие. / В. Баликоев - Новосибирск: 000 «Издательство ЮКЭА», 1998. - 528 с.
5. Башинська О. Формування та обслуговування державного зовнішнього боргу / О. Башинська // Фінанси. – 2000. - № 12. – с. 67.
6. Бендерский Е. Реалии мирохозяйственных процессов и место в них Украины. / Е. Бендерский // Экономика Украины. – 2000. - № 1. – с.70.
7. Борисов Е.Ф. Практикум. Задачи, тесты, ситуации: [Учеб. Пособие]/ Е.Ф. Борисов. – М.: Высш. шк., 2001. – 368 с.
8. Борисов Е. Ф. Экономическая теория: Учебник. - М.: Юристъ, 1997. - 568 с.
9. Булатова О.В. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення навчального курсу “Основи економічної теорії” для студентів нееконімічних спеціальностей /О.В. Булатова -- Маріуполь: МГІ ДонНУ, 2002. – 44с.
10. Бункина М. К., Семенов В. А. Макроекономіка (основы экономической политики): Учеб. пособие./ М. К. Бункина, В. А. Семенов. - М.: АО «ДИС», 1996. - 320 с.
11. Воронова Л. Зовнішня торгівля України: тенденції розвитку/ Л. Воронова // Зовнішня торгівля. – 2000.- № 3. – с. 102-105.
12. Гальчинський А. С., Єщенко П. С., Палкін Ю. І. Основи економічної теорії: Підручник. / А. С. Гальчинський, П. С. Єщенко, Ю. І. Палкін - К.: Вища шк., 1995. - 471.

13. Губский Б., Лукьяненко Д., Сиденко В. – Интернационализация украинской экономики. // Экономика Украины. – 2000. - № 9. – с.16.
14. Державне регулювання економіки / Михасюк І., Мельник А., Крупка М., Залого З. /За ред. І.Михасюка. - Львів: Укр. технології, 1999.–640с.
15. Дзюбик С., Ривак О. Основи економічної теорії. - К.: Основи, 1994. - 336 с.
16. Долан Э. Дж., Линдсей Д. Макроэкономика. / Э. Дж. Долан, Д. Линдсей - С.- Пб.: АО «Санкт-Петербург оркестр», 1994.-406 с.
17. Долан Э. Дж., Линдсей Д. Микроэкономика. / Э. Дж. Долан, Д. Линдсей - С.- Пб.: АО «Санкт-Петербург оркестр», 1994. - 448 с.
18. Дорнбуш Рудігер, Фішер Стенли. Макроекономіка: [Пер. з англ.]/ Дорнбуш Рудігер, Фішер Стенли – К.: Основи, 1996. – 814 с.
19. Економіка: Навчальний посібник / за ред. Ю.Г. Козака, Л.М. Семенюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 296 с.
20. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка: Навч. Посібник / за ред. З. Ватаманюка, С. Панчишина. – К.: Вид. дім Альтернативи, 2001. – 452с.
21. Зражевська Н.В. Механізм реструктуризації зовнішнього державного боргу / Н.В. Зражевська // Фінанси України. – 2005. - №9. – С. 47-55.
22. Инновационные и классические теории катастроф и экономических кризисов: Монография / [Янковский Н.А., Макогон Ю.В., Рябчин А.М. / науч. ред. Макогон Ю.В.]. – Донецк: ДонНУ, 2009. – 331 с.
23. Камаев В. Д. И др. Учебник по основам экономической теории (экономика)/ В.Д. Камаев - М.: ВЛАДОС,1995.-384с.
24. Кириченко М. Інтернаціоналізація банківської діяльності: досвід країн Центрально-Східної Європи і перспективи для України / М. Кириченко // Вісник НБУ. – 2006. - №8. – С. 25-28.
25. Курс экономической теории. Общие основы экономической теории, микроэкономика, макроэкономика, переходная экономика: Учебное пособие. – М.: МГУ им. М.В. Ломоносова, Изд-во ДИС. 1997. – 736с.
26. Курс экономической теории: Учебное пособие / Под ред. Чепурина М. Н., Киселёвой Е. А. - Киров: АСА, 1995. - 624 с.
27. Макконелл К. Р., Брю С. Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика. В 2 т. Пер. с англ. Т. 1-М.: Республика, 1992.
28. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: Учебник / Под ред. Л. Н. Красавиной. -М.: Финансы и статистика, 1994. - 592 с.
29. Международные экономические отношения / под ред. В.Е. Рыбалкина. – М.: Журнал “Внешнеэкономический бюллетень”; Дипломатическая академия при МИД РФ, 1997. – 384 с.
30. Мировая экономика / под ред. А. Булатова.– М.: Юрист, 1999. – 734 с.
31. Опарін В.П. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посіб. – К.: КНЕУ. – 2001. - 324 с.
32. Орешкин В. Состояние и перспективы развития мировых товарных рынков / В. Орешкин // Международная экономика и международные отношения. – 2000. № 8. – с. 25-32.
33. Основи економічної теорії: Підручник / За ред. С. В. Мочерного. - Тернопіль: АТ «Тарекс» за участю АТ «Ной» та вид-ва «Світ», 1993.
34. Основи економічної теорії: Підручник: У 2 кн. / За ред. Ю. В. Ніколенка. - К.: Либідь, 1998.
35. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / Г.Н.Климко, В.П.Нестеренко, Л.О.Каніщенко та ін. – К.: Вища шк. – Знання, 1997. – 743 с.
36. Основи економічної теорії: Посібник / За ред. С. В. Мочерного. - К.: Видавничий центр «Академія», 1998. - 468 с.
37. Основы экономической теории / Под ред. О. Ю. Мамедова. - Ростов-на-Дону: Изд-во Рост. ун-та, 1994. - 208 с.
38. Основи економічних знань: Навч. посіб. / А.С. Гальчинський, П.С. Єщенко, Ю.І. Палькін. К: Вища школа, 2002. – 575 с.

39. Основы экономической теории: Учеб. пособие / Под ред. Ключни. - Мн.: НФК «Экоперспектива», 1996. - 336 с.
40. Покропивний С, Колот В. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність./ С. Покропивний, В.Колот – К.: КНЕУ, 1998. – 352с.
41. Політична економія. Навчальний посібник / [За ред. д.е.н., проф. Г.І. Башнянина і к.е.н., доц. Є.С. Шевчук]. – Львів: „Новий Світ - 2000”, 2004. – 480 с.
42. Савлук М.І. Гроші та кредит: підручник / [За ред. М.І. Савлука]. – К.: КНЕУ, 2001. – 387 с.
43. Сажина М. А., Чибриков Г. Г. Основы экономической теории: Учеб. пособие для неэкон. Спец. вузов / Под ред. П. В. Савченко. - М.: Экономика, - Техлит, 1996. -367с.
44. Самуэльсон П. Экономика: В 2 т. Т. 1./ П.Самуэльсон - М.: НПО «АЛГОН» ВНИИСИ, 1992.
45. Семенов К. А. Международные экономические отношения: Курс лекций. / К.А. Семенов - М.: Гардарики, 1998. - 336 с.
46. Современная экономика. Общедоступный учебный курс / Под ред. О. Ю. Мамедова. - Ростов-на-Дону: Феникс, 1995. -608 с.
47. Стельмах В.С. Грошово-кредитна політика в Україні / [За ред. В.М. Міщенко]. – К.: Знання, КОО,2000. – 490 с.
48. Фінанси (теоретичні основи). Підручник / М.В. Грідчина, В.Б. Захожай та ін. – К., МАУП. – 2002. – 350 с.
49. Ховард К., Журавлёва Г., Эриашвили Н. Экономическая теория: Учебник для вузов. / К. Ховард, Г. Журавлева – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. - Гл. 3; 16.
50. Ходов Л. Основы государственной экономической политики: Учебник./ Л. Ходов – М.: Издательство БЕК, 1997. – 332 с.
51. Экономика: Учебник / Под ред. А. С. Булатова. 2-е изд., перераб. и доп. - М.: БЕК. 1997.- 816 с.
52. Экономическая теория (политэкономия): Учебник / [под общ. ред. акад. В.И. Видяпина, акад. Г.П. Журавлевой]. – 4-е изд. – М.: ИНФРА-М, 2004. – 640 с.
53. Экономическая теория: Учебник / Под ред. Н. И. Базылева, С. П. Гурко. - Мн.: БГЭУ, 1996. - 507 с.
54. Экономический словарь / [Сост., предисл., прилож. А.Ф. Никитина]. – М.: ОЛМА-ПРЕСС Образование, 2006. – 672 с.

Интернет ресурси

1. www.prezident.gov.ua
2. www.kmu.gov.ua
3. www.rada.gov.ua
4. www.me.gov.ua
5. www.ukrstat.gov.ua

Додаток до Робочої програми навчальної дисципліни щодо внесення змін

Зміни обговорено та затверджено на засіданні кафедри протокол № ____ від «__» _____20__р.

Завідувач кафедри

_____ (_____)

(підпис)

(Ім'я Прізвище)

Аркуш обліку змін

№ п/п	№ та зміст пункту, до якого внесено зміни	ПІБ викладача	Підпис викладача